

LISÄLUKEMISTA

■ VM:n (www.vm.fi) sivuilta saa yleiskuvan Suomen julkisesta sektorista, ja Tilastokeskus julkaisee (www.tilastokeskus.fi/til/jul.html) siitä melko yksityiskohtaisia tilastotietoja. Valtion talousarvioesitykset ovat VM:n sivuilla, mutta eduskunnan hyväksymät budjetit löytyvät osoitteesta www.eduskunta.fi. Ministeriön lisäksi valtiontalouden kehityksen seurannassa erityisen ajantasainen on tietopankki Netra (www.netra.fi), joskaan sen kuukausittaiset tilastot eivät noudata kansantalouden tilinpitoa. Kuntien talouden neljännesvuositilaston ja sen ennakkotietojen (Tilastokeskus) lisäksi ajankohtaiseen seurantaan sopivat Kuntaliiton (www.kunnat.net) ja sisäministeriön (www.intermin.fi) Kuntatalous-sivut.

■ Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (www.vatt.fi) julkaisu "Talouden rakenteet" sisältää vertailutietoja Suomesta ja useiden muiden maiden julkisesta sektorista. Myös Tilastokeskuksen "Maailma numeroina"-tietokannassa (www.tilastokeskus.fi/tup/maanum/index.html) on muutamia julkisen talouden tilastolukuja monista maista. Laajimmat kansainväliset vertailutiedot julkisista menoista ja verotuksesta julkaisee OECD (www.oecd.org – Browse By Topic – Economics – Public Finance). EU:n osalta kannattaa katsoa myös Eurostatin koaamia tilastoja (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu> – Special topics – Government Finance. Sivulta http://ec.europa.eu/index_fi.htm löytyy tietoa EU:n vaikutuksesta julkiseen sektoriin mm. verotuksen säätelyn ja talous- ja rahaliiton kautta.

■ Valtioneuvoston kanslian julkaisusarjassa (numero 5/2005; www.vnk.fi/julkaisut/fi.jsp) ilmestynyt "Julkinen hyvinvointivastuu sosiaali- ja terveydenhuollossa" sisältää tuoreen arvioinnin Suomesta pohjoismaisena hyvinvointivaltiona sekä viitteitä siitä käytyyn keskusteluun.

Heikki Taimio

Sini-silmäisiä hölmöjäkö?

Maamme väestön ikääntymisen pelättään johtavan talouskasvun hyytymiseen sekä eläke- ja hoivamenojen tuntuvaan paisumiseen. Hyvinvointivaltion ylläpito uhkaa vaikeutua olennaisesti ja muita maita nopeammalla aikataululla. Tällä on jo vuosia perusteltu julkisen talouden tiukkaa säästölinjaa.

Näistä uhkista ei kuitenkaan vielä näy mitään merkkejä. Jos niin ei käykään, niin joskus voidaan jälkiviisaasti moittia, että tehtiin isoja virheitä. Siksi olisi ainakin akateemisesti viisasta tarjota vaihtoehtoja yhden ja ainoan totuuden toittamiselle. TINA-linja ("There Is No Alternative") tukahduttaa keskustelun.

Esimerkiksi: Mihinkähän mahtaa johtaa kaikkien muiden maiden meitä paljon huonompi varautuminen väestön ikääntymiseen? Ehkä ne joutuvat ennen pitkää kaivamaan takataskuistaan jonkun välineen kestävämmäksi paisuvan julkisen velan hoitamiseksi. Historiasta tunnetaan paljon tapauksia, joissa tähän tarkoitukseen on käytetty korkeaa inflaatiota.

Inflaatiokenaario on vielä niin kaukana, ettei se näy odotuksina rahoi-

tusmarkkinoilla. Mutta jos se toteutuu, niin suomalaiset osoittautuvat sinisilmäisiksi hölmöiksi vaikka yrittivät olla muita fiksumpia.

Ekonomistit rakastavat kaikenlaisia ekvivalensseja, yhtäpitävyyksiä, jotka maallikoista usein tuntuvat akateemisen kaukaa haetuilta. Tällainen – ja ehkei sittenkään niin kaukaa haettu – yhtälö asettaa tulevaisuuden eläke- ja hoivamenoihin varautumisen vastakkain nykyisten säästöjen kanssa. Paljonko me siitä jo nyt maksamme, ja ketkä oikeastaan toimivat maksumiehinä?

Politiikan avoimuutta ja rehellisyyttä voisi lisätä se, jos nämä maksumiehet osoitettaisiin selkeästi. Onkohan heidät tietoisesti ja oikeudenmukaisesti valittu? En tarkoita, että kärsijöinä on pelkästään nyt vähimmäisturvan varassa eläviä köyhiä, joiden sosiaalietuuksien on annettu rapautua ja joille tarjoillaan vain murusia. Valtiontalouden tiukat kehukset sitovat niin monia muitakin määrärahoja.

Ollaanko tässä lietsomassa peräti kapinaa? No ei, sehän oli vain teoriaa... ■